

Perlerortoqarneranik (rabies) pasitsaassaqaqsimanermi maleruagassat

Ulloq 12.10.2023
Suliap normua 2023-9018

Uumasup perlerorneranik kinaluunniit pasitsaassisoq, tulliuuttunik iliuseqassaaq:

1. Pasitsaassineq uumasut nakorsaannut, politiinut imaluunniit kommunefogedimut ingerlaannavik nalunaarutigineqassaaq.
2. Nalunaarutiginninneq Uumasunut Nakorsaqaqfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffimmut (UNIO-mut) ingerlaannaq nalunaarutigineqassaaq, suliallu qanoq ingerlaqqinnissaa taakku isummerfigissavaat.

- a. Pasitsaassineq tunngavissaqarpat, uumasooq toqunneqassaaq. Uumasooq uummaterorlugu aallaaneqarpat pitsaanerpaassaaq (kommunip qimminik toqoraasua attaveqarfigalugu).
- b. Kingorna uumasumit pinngorfeqartut peerneqarnissaa aamma nappaammik suussusersiortaatsimut misissorneqarnissaanik ingerlateqqillugu nassiunneqassanersoq UNIO-mit aalajangerneqassaaq.

MALUGIUK: uumasumit pinngorfeqartut eqqortumik passunneqarnissaat pingaaruteqarluinnarpoq. Terianniap qanorluunniit ittumik passunnerani aaqqatit plastikkit ninngusuut (igaffilerinermi aaqqatit) atukkit. Niaqua puussianut naqissuserlugit matulluakkanut ikillugu, "Peqqissutsimut ajoqutilik"-mik imaluunniit "Biohazard"-imik erseqqissumik nalunaaqutserlugu peqqinnissaqarfiup akisussaaffiani qeritillugu uninngatinneqassaaq. Timaa ikuallanneqassaaq.

- c. Timaa ikuallanneqartariaqarpoq. Ikuallaaneq periarfissaanngippat pineqartoq annikinnerpaamik 1,3 meterimik nunamut itisutigisumut matoorneqassaaq immamulluunniit morsutsinneqassalluni.
- d. Inuk kiitissimappat, ikia qaqorsaasikkamik ingerlaannavik asanneqassaaq, peqqinnissaqarfillu ingerlaannavik attaveqarfigineqassalluni.
- e. Misissugassamik tiguisoqassanersoq perlerornermullu tunillannartoqarneranik misissugassanngorlugu nassiunneqassanersoq aatsaat UNIO isumaqatigeqqaarlugu pissaaq. Tamanna pisinnaavoq UNIO-mit ilitsersuut malillugu imaluunniit Peqqinnissamut Isumaginnittoqarfik suleqatigalugu. Peqqinnissamut Isumaginnittoqarfiup imaluunniit allat misissugassamik nassiussinermit atatillugu aningaasartuutaat UNIO-mit tapersuserneqassaaq. Nassiussassaaq UNIO-mut Nuummut nassinneqassaaq taamaallaallu qerisutut nassinneqassalluni.

UNIO **ilisimatinneqarsimanngippat**, misissugassamik
nassiussinermut nassiussallu misissorneranut atatillugu
aningaasartuutit nassiussisumit namminermit akilerneqassapput.

Attaveqarfissamut paasissutissat:

Uumasunut Nakorsaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffik, UNIO
Postboks 269
3900 Nuuk
Telefon: +299 34 50 00
Email: uumasut@nanoq.gl

Siaruarnera tunillatsinnissamullu aarlernaatit

Perlerorneq tunillannartunik virusimit pisumik nappaataavoq, pingaartumik Kalaallit Nunaanni terianniani siaruaassimasoq. Terianniat toqqaannartumik attaveqarnermikkut nappaat qimminut qitsunnullu tunillaassutigisinnaavaat, taakkualu inuit tunillassinnaallugit.

Perlerorneq aamma miluumasunit allanit, soorlu umimmannit, savanit tutunillu nappaatigineqarsinnaavoq.

Umasoq perlerornermik tunillatsissimasoq, tunillannartunik virusinik qisermigut aniatitsisarpoq, kiisinermigut imaluunniit assanni ikeqaraanni ikertigut tunillaassinnaalluni. Umasoq tunillatsissimasoq, nammineq nappaatip ersiutaanik takussutissaqalersimanini sapaatit akunnerini arlalinni sioqqullugu tunillaasinnaalereersarpoq.

Perlerornerup ersiutai

Umasoq perlerornermik tunillatsissimasoq nalinginnaasumik pissusilersornermigut allannguuteqassaaq.

Assersuutigalugu terianniat uumasullu allat nujuartat, pissusissamisoortumik nujuarnertik annaassavaat, qimminut inunnullu qaninngoorniartalerlutik. Paatsiveerusimaartumik pissusilersuuteqarsinnaapput saassusserusussuseqalerlutillu, soorlu aamma nipaata allanngorsinnaasut.

Nappaammut ersiutit tulliuttut maluginiarneqarpata, uumasuut perlerornermik nappaateqalersimasutut pasineqassaaq:

- tassangaannartumik kamassaqalersimappat
- sakkortuumik ungilatsitsippat
- nuakoorpat
- pissutsimigut allannguuteqarpat
- saassusserusussuseqalerpat
- iisiniarneq ajornartorsiutigilerpagu
- nalinginnaanngitsumik eqqissiviilerpat
- sunik takusuusisaminik kiisiniartarpat
- qunutusippat
- pingaartumik alleqqut uppatilluunniit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nukillaarnerat
- niaqqup pissusissamisuunngitsumik inissittarnera

Perlerortoqarneranik pasitsaassaqaruit qanoq iliussavit

- Uumasooq pasitsaassaq ungalassimajuk.
- Uumasooq pisariaqarpat sapinngisamik piaarnerpaamik toqunneqassaaq, ajornanngippat uumasup niaqua ajoqusernagu. Nappaat sakkortusilereersimappat, uumasooq ajorunnaarsinneqarsinnaanngilaq, katsorsaanerillu qanorluunniit ittut sunniuteqarsinnaanatik.
- Inuk kiiitissimappat, ikia imermik qaqorsaatilimmik ingerlaannavik asanneqassaaq, peqqinnissaqarfillu sapinngisamik sukkanerpaamik attaveqarfigineqarluni.
- Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffimmut ingerlaannaq attaveqarit, qanorlu ilioqqinnissat pillugu siunnersorneqarlutit ilitsersorneqarlutillu.

Akiuiniarnermut iliuitsit

- Piffimmi najugaqarfiusumi perlerortoqarneranik pasitsaassisoqarpat imaluunniit paasisaqartoqarpat, UNIO kommunalbestyrelsimik politiinillu isumasioqateqareerluni, nunap immikkoortuanik pisariaqarpat mattussisinnaavoq.
- Nunap immikkoortuani mattussaasumi qimmit qitsuillu pitussimassapput imaluunniit anitsaaliugaassallutik. Tamannali piaqqanut sulii marlunnik qaammateqalersimannngitsunut atuutinngilaq. Qimmit qitsuillu nunap immikkoortuanut mattussaasumut eqquteqqusaanngillat, imaluunniit tassannga anniseqqusaanatik.
- Akiuiniarnermik iliuitsit annertunerusut maleruagassat UNIO-meersut malillugit iliuuserineqassapput.
- Akiuussutissaliineq tamatumunngalu aningaasartuutit, kiisalu pisariaqarpat taarsiiffigitinnissaq pillugit apeqqutissaqaraanni, UNIO-mut innersuussisoqassaaq.

Pitsaaliuineq

- Terianniat napparsimasutut napparsimannngitsutulluunniit isikkoqaraluarpata ungalassimakkitt attornaveersaarlugillu.
- Akiuussutissaliineq perlerornermut sunniuteqarluartumik illersuutaavoq, kiisalu qimmit qitsuillu perlerornermut akiuussutissalernissaat inatsisit malillugit pisussaaffiulluni. Uumasooq nalinginnaasumik qaammatinik sisamanik utoqqaassuseqalernermini siullermeertumik akiuussutissalernerneqassaaq. Uumasooq sulii taamatut utoqqaassuseqalersimannngitsooq akiuussutissalissallugu periarfissaqarpoq, tunillatsinnissarlu annertuumik aarlerinaateqarpat, taamatut iliortoqarnissaa kaammattuutigineqarluni. Ukiup ataatsip qaangiunnerani akiuussutissaleeqqittoqassaaq, ukiullu pingasut qaangiunneranni taamatut iliortoqaqqissalluni, tamanna pillugu UNIO ilitsersuisarpoq.
- Qimmit qitsuillu akiuussutissalernerneqarsimappata, inunnut tunillaasinnaanerannut aarlerinaataa annikillissaaq, inuit teriannianut pinnatik qimminut qitsunnullu qaninnerusumik attaveqartarmata.
- Qimmit angalaannartut pinaveersaartinneqassapput. Taamaattut qimmilerisartunut/komminemut kalerriutigineqassapput.
- Terianniat nerisassanik tikitsisinnaanerattat pinngitsoortiguk. Nerisassat sinnikui igitat teriannianit tikinneqarsinnaappata, terianniat najugaqarfiusunut

qaninngoernerulissapput. Tamanna annerusumik ukiorluutilugu atuuttarpoq,
terianniallu nerisassaqaarniarnertik ajornartorsiutigippassuk.

**Arlaannik qularuteqaruit, UNIO oqarasuaatikkut mailikkulluunniit
attaveqarfigineqarsinnaavoq:**

Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffik, UNIO
Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +29934 50 00
Email: uumasut@nanoq.gl